

Cussegl da vischnaunca
9-2021/2024

Center Fontauna (CF)

Credit per l'installaziun d'indrezs per la protecziun encunter incendis

M E S S A D I

dalla suprastanza communalala al cussegl da vischnaunca

Preziau signur president
Preziadas signuras cusseglieras
Prezai signurs cussegliers

1. Historia

Sut il Center Fontauna sesanflan gronds stabiliments per la protecziun civila. La gronda part da quels ein vegni construi 1979 ensemen cul Center Fontauna. Igl onn 1993 ei vegniu baghegiu vidlunder la part dil post da commando.

Dapi 20 onns han gruppas la pusseivladad da pernottar ellas localitads dalla protecziun civila sut il Center Fontauna. Aschia dat ei oz in bien diember da gruppas che vegn regularmein onn per onn en nies Center Fontauna. Sco igl ei d'intervegnir ord in rapport ei igl uffeci da militar e protecziun civila dil Grischun buca malcontentes che las localitads vegnan duvradas. Ils responsabels digl uffeci constateschan che las localitads ein, gest perquei ch'ellas vegnan duvradas stediamein, en in bien stan. Per quei motiv ei vegniu dau 2012 la lubientscha d'allontanar ils letgs da pazients ord la part «E» dil stabiliment e d'endrizzar en quella part letgs da cajuta (tuttina sco las autras parts). Quei corrispunda meglier als basegns dils camps ed ha era procurau per dapli plaz.

Il schaner 2020 ha in representant dall'Assicuranza d'edificis dil Grischun controllau las localitads el Center Fontauna e s'interessau, sch'ei constetti ch'ei vegni dau albiert a gruppas ellas localitads dalla protecziun civila e quei senza in sistem da protecziun encunter incendis. L'Assicuranza d'edificis ei stada surstada d'udir ch'ei existi negins indrezs per la protecziun encunter incendis. Ad ella era quei buc enconuscent. In tal sistem fuss staus necessaris naven digl emprem di che las localitads ein vegnidas nezegiadas entras personas civilas. Suenter ina cuorta uatga eis ei stau clar ch'ei vegn u fatg quellas investiziuns ni ch'igl ei per immediat scumandau da dar en quellas localitads alloschi a camps.

2. Investiziun

Per saver dar albiert era egl avegnir a gruppas ellas localitads dalla protecziun civila ha la suprastanza communal concediu in credit da frs. 14'000.-- per schar elaborar in concept da segirtad. Il concept ei vegnius elaboraus entras la fatschenta huonder bisquolm architects. La firma ha en siu team ina persuna culla scolaziun necessaria per tals concepts. Per las installaziuns electricas e las midadas vid la ventilaziun ch'ei prescettas han ils architects incaricau da lur vart ulteriurs planisaders dil fatg che han calculau ils cuosts per far tut quellas installaziuns. Medemamein ein era representants dil schurmetg civil e dil militar stai sil plaz per discussiunar tgei che astga tenor els vegnir fatg e tgei buca. Ei dat prescripziuns severas che descrivan exactamein co ins astga perfurar mirs e co quellas perfuraziuns per lingias ston puspei vegnir serradas.

Las lavurs ed installaziuns corrispundan allas prescripziuns actualas ed ein calculadas cun frs. 385'000.00 (+/- 15%). Ina gronda investiziun! Quella havess tuttavia saviu esser pli bassa, sch'ins havess fatg ella avon onns cura che las pretensiuns e prescripziuns per talas installaziuns eran aunc empau pli mudestas.

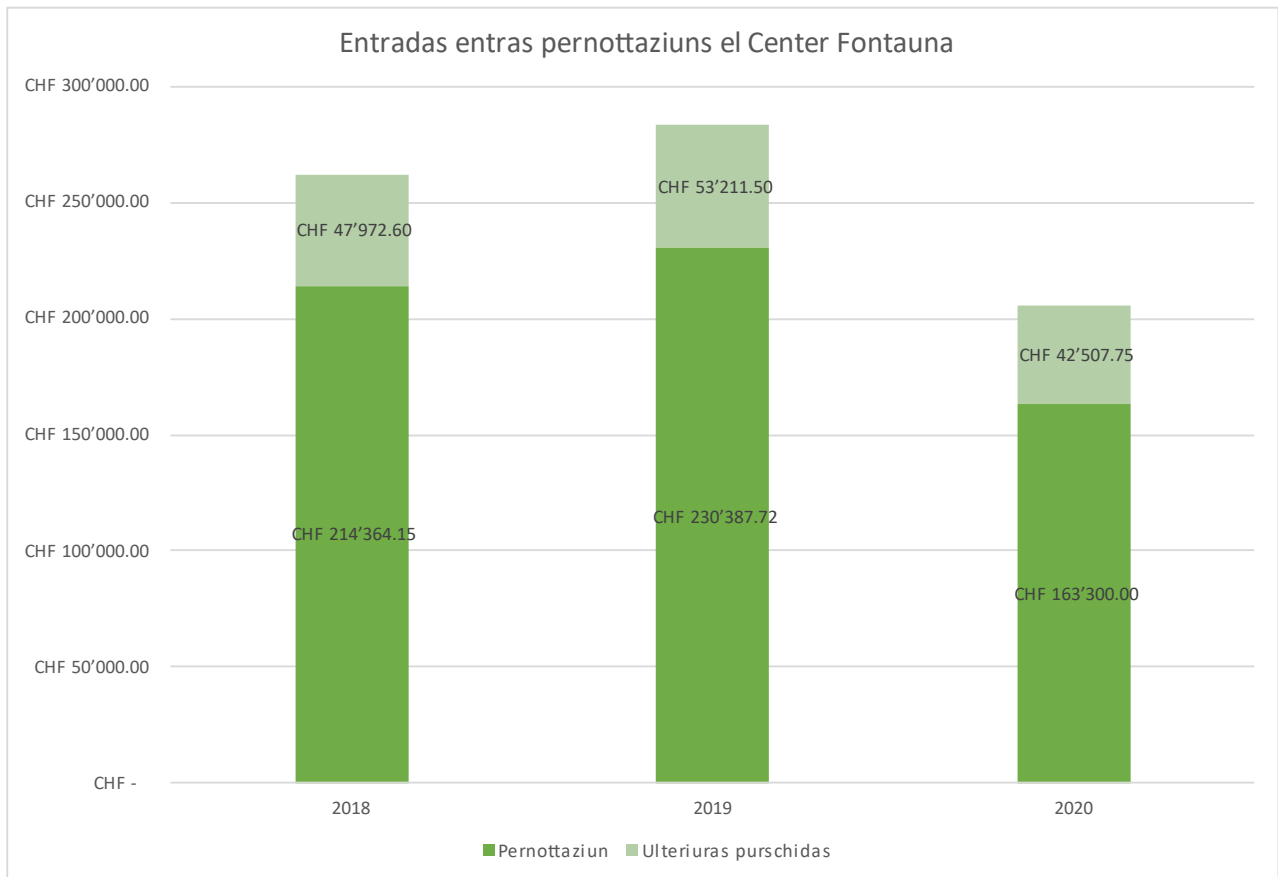
La summa da credit secumpona da suandontas lavurs ed incaricas:

• Lavurs da construcziun	frs.	10'000.00
• Escha	frs.	5'000.00
• Installaziuns electricas	frs.	207'000.00
• Indrezs d'ariaziun	frs.	25'000.00
• Construcziuns en metal	frs.	6'000.00
• Lavurs da scrinari	frs.	35'000.00
• Serradira (mischlos)	frs.	10'000.00
• Lavurs da pictur	frs.	4'000.00
• Architect	frs.	36'500.00
• Electroinschignier	frs.	23'500.00
• Inschignier per ariaziun	frs.	3'000.00
• Nunpreviu ca. 5 %	frs.	<u>20'000.00</u>

Total (incl. TPV) frs. 385'000.00

3. Entradas

Culs onns eis ei vegniu baghegiu si in tschep da clientella che frequenta per part dapi biars onns il Center Fontauna. La cumbinaziun da biars letgs e stanzas e l'infrastructura da sport en in liug ei il grond plus per camps da giuvenils ed affons. Talas cumbinaziuns dat ei buca savens. Perquei restan ils gronds camps fideivels e reservan pil pli gia ordavon las localitads. Mintg'onn sa vegnir quintau cun rodund 15'000 pernottaziuns. Cunzun la stad procuran quellas pernottaziuns che l'infrastructura da sport vegn nezegiada, quei che porta ulteriuras entradas al Center Fontauna.

Cun excepziun digl onn 2020, nua che las entradas ein stadas fetg mudestas muort la pandemia, sa vegnir quintau cun entradas bruttas da biebein frs. 250'000.00 per onn entras las pernottaziuns da camps. Ils cuosts persuerter che sedattan ord ils cuosts da personal per schubergiar e manteniments pigns muntan ad in plazza da lavur da 70 - 80 %. Era cun risguardar quels cuosts seresulta in bi gudogn entras las pernottaziuns. Quellas entradas han la finala ina gronda influenza sin la finanziaziun dil menaschi dil CF.

4. Consequenzas

Buca far las investiziuns els indrezs per la protecziun encunter incendis ha per consequenza che las entradas dils camps crodan cumpleinamein. Plinavon muncassen era entradas pil diever d'indrezs da sport ch'ei lu era occupai meins bein duront la stad. Quei ei tuttina aunc ina pulita summa che gida da reducir ils cuosts da menaschi. Igl ei per lunsch ora il sector dil CF che porta las biaras entradas en cassa.

Las pernottaziuns el Center Fontauna gidan segir era che la regiun da vacanzas Mustér Sedrun daventa pli enconuschenta. Ils affons e giuvenils han ina biala regurdientscha dils camps a Mustér e raquentan quei era a casa. Quella reclama san ins buca calcular en daners, mo ella igl ei ina valor ch'ins astga buc emblidar.

Era sch'ils camps creeschian per las fatschentas buca grondas plivalurs, dat ei tuttina camps che fan cumpras a Mustér ni laian sin ina moda u l'otra daners ella regiun. Daners che muncassen a nosssa regiun.

Sch'ins desista da camps, stuess ins era considerar da relaschar personal. Pils camps drova ei (senza administraziun) ca. 70 – 80% d'ina piazza da lavur (repartida sin pliras personas).

5. Quintessenza

Las pernottaziuns el Center Fontauna ein ina ferma ed impurtonta petga pil menaschi. Ellas gidan a sminuir ils cuosts da menaschi. Plinavon augmentan ils camps l'occupaziun dall'infrastructura. Cun 30 tochen 40 gruppas ad onn e 15'000 pernottaziuns eis ei era ina buna caschun da far enconuschenta la regiun da vacanzas da Sedrun Mustér.

Cun renunziar a camps e far la reducziun tier las plazzas da lavur dess ei per lunsch buca in respargn che cumpensass la reducziun d'entradas che sedess entras il desister dils camps. La consequenza fuss ch'il deficit dil quen da menaschi carschess.

Ei fuss secapescha stau ideal da saver integrar quell'investiziun el messadi e la votaziun per l'innovaziun, amplificaziun ed igl engrondiment complessiv dil Center Fontauna dil settember 2020. Ils detagls e las consequenzas finanzialas da quels indrezs eran lu denton buca clars ed han aunc stuiu vegnir elaborai.

6. Proposta

Sin fundament dallas ponderaziuns suramenziunadas

propo na

la suprastonza communal al cussegl da vischnaunca:

1. da conceder in credit da frs. 385'000.-- per installar el Center Fontauna indrezs per la protecziun encunter il fiug;
2. da suttametter quei credit el senn dallas prescripziuns digl art. 21 lit. c dalla constituziun communal al referendum facultativ.

Suprastonza communal Disentis/Mustér
Il president: Il canzlist:

René Epp

Andri Hendry

Disentis/Mustér, ils 10 da matg 2021